

Valtuustoaloite kunnan ruokapalveluista huolehtivan Polkan sopimuksen irtisanomisesta

Kunnanvaltuusto 24.02.2025 § 13

SDP:n valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen, jossa valtuustoryhmä esittää, että Tohmajärven kunta irtisanoa voimassa olevan sopimuksen ruokapalveluista Polkan kanssa ja siirtää ruokapalvelun kunnan omaksi toiminnaksi.

Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 6 valtuutettua.

Valtuustoaloite on kokonaisuudessaan **pöytäkirjan liitteenä**.

Päätös

Kunnanvaltuusto ottaa aloitteen vastaan ja antaa sen edelleen kunnanhallitukselle käsiteltäväksi.

Kunnanhallitus 17.03.2025 § 66

81/00.02.15/2025

Tohmajärven kunnanvaltuusto on päättänyt [11.4.2022/Pykälä 21](#) liittyä Polkka Oy:n osakkaaksi. Päätöksen myötä mahdollistettiin mm. että Tohmajärven kunnan keittiössä valmistetaan ruokaa myös Tohmajärvellä oleville sote-palveluiden asukkaille. Lisäksi ruokaa valmistetaan kunnan varhaiskasvatuksen lapsille, perusopetuksen oppilaille sekä lukio-opiskelijoille. Jos sopimus irtisanottaisiin niin se tarkoittaisi sitä, että kunnan keittiössä voisi valmistaa jatkossa vain sivistyspalveluiden aterioita ja soten asiakkaiden ruokapalvelut tulisivat jatkossa toisesta keittiöstä. Sopimuksen irtisanominen tarkoittaisi sitä, että kunnan tulisi palkata omaa henkilöstöä ruuan tuottamista varten, kuten valtuustoaloitteessa toivotaan. Vaihtoehtona olisi myös kilpailuttaa sivistysaterioiden valmistus yksityisiltä markkinoilta.

Valtuustoaloitteessa tuotiin esille muutoksia mitä sote-ruuan tuottamisessa on tapahtunut ja mitä ruuan tuottamisessa tulee tapahtumaan. Kunnanjohtaja pyysi valtuustoaloitteen jälkeen Polkan toimitusjohtajalta selvitystä sote-ruokapalveluiden tuottamisesta Tohmajärvellä. Ruokapalveluiden tuottamisen nykytila on Tohmajärvellä Polkan toimitusjohtajan kuvaamana seuraavanlainen.

Polkka ei ole siirtämässä ruokatuotantoa Siilaiselle. Muutos ruokapalveluissa koskee ainoastaan kotipalveluaterioita. Takkunurmen (noin 30 ateriala päivässä) ateriat viikonlopuille ja juhlapäiville valmistetaan edelleen Tohmajärvellä, mutta valmistus toteutetaan jo loppuviikon arkipäivien aikana. Tohmajärven keittiö on jatkamassa toimintaa ruoanvalmistuksen osalta ennallaan, eikä Polkka Oy:llä ole suunnitelmia Tohmajärven valmistuskeittiön profiilimuutokselle. Polkka jatkaa Tohmajärven aluekeittiössä muutoin ruokien valmistusta aiemman mallin mukaisesti.

Viikonloppuisin Tohmajärven aluekeittiössä on ollut vain Takkunurmentuvan asiakkaiden aterioiden valmistus ja kyseiset tuotantomäärät ovat niin pieniä, ettei ruuanvalmistusta kannata kyseisten tuotantomäärien vuoksi siellä toteuttaa. Kyseisen muutoksen on suunniteltu yhdessä Siun soten kanssa, joka myös on tilaaja-asiakas sekä maksaja kyseisessä palvelussa. Muutoksen myötä Takkunurmentuvan viikonloppu- ja juhlapäivien ateriat tullaan jatkossa toimittamaan jäähdytettyinä ja näin ollen ateriat kuumennetaan kuumennusvaunulla yksikössä. Tämä muutos koskee siis vain ja ainoastaan viikonloppuja ja juhlapäiviä. Tämä sama toimintamalli viikonloppujen ja juhlapäivien osalta on jo ollut käytössä

Tohmajärven muissa sote -kohteissa (Marjattakoti ja Erkkilä) jo vuosia ja kyseinen muutos näissä kohteissa on tehty jo Tohmajärven kunnan aikana. Marjattakodin ja Erkkilän toimintamalli poikkeaa vain kuumennusvaunujen osalta Takkunurmentuvan uudesta toteutusmallista, jossa aterioiden kuumennus toteutetaan olemassa olevilla laitteilla viikonloppujen ja juhlapyhien osalta. Takkunurmen muutoksen myötä Tohmajärven sote -kohteiden toiminta yhdenmukaistaa ja selkeyttää Polkan toimintaprosesseja.

Siun Sote (tilaaja-asiakas ja maksaja) ja Polkka ovat sopineet kotipalveluaterioiden valmistuksen keskittämistä Siilaiselle koko Pohjois-Karjalan alueella. Keskittäminen on aloitettu jo reilu vuosi sitten ja parhaillaan ollaan siirtämässä viimeisiä alueita Siilaiselta toimitettavien aterioiden piiriin. Tohmajärven kohdalla kotipalveluateriat tullaan keskittämään Siilaisen tuotantoon huhti-toukokuun aikana. Tohmajärven muutos on viimeisin muutos kotipalveluaterioiden osalta. Kyseisen muutoksen myötä kaikki maakunnan kotipalveluateriat Polkka toimittaa Siilaiselta.

Tohmajärven kunnan ja Polkan keskinäiseen sopimussuhteeseen kuuluvia ateriakokonaisuuksia on mukautettu osittain Polkan ruokalistoihin ja näin ollen reseptiikka on nykyään osittain Polkan ja osa edelleen Tohmajärven kunnan aikaisia reseptejä. Muutos kokonaisuudessaan Polkan käyttämiin ruokalistoihin ja resepteihin tapahtuu tämän vuoden aikana, kun Aromi toiminnanohjausjärjestelmä otetaan käyttöön myös Tohmajärvellä.

On myös hyvä huomioida, että hallituksen esitys hankintalain muuttamiseksi tulee eduskunnan käsittelyyn vuoden 2025 aikana. Jos laki menisi läpi esitetyn mukaisesti niin tarkoittaisi se sitä, että Tohmajärven kunta ei voisi enää ostaa ruoka- ja siivouspalveluita Polkka Oy:ltä. Lakiesityksessä esitetään, että jos kunta tekee hankintoja omalta sidosyksiköltään (omistamaltaan yhtiöltä) niin kunnalla tulee olla vähintään 10% omistus omistamastaan yhtiöstä. Tohmajärven kunnalla tuo 10% omistusosuus ei Polkka Oy:n kohdalta täyty. Tohmajärven kunnanhallitus on antanut lausunnon hallituksen hankintalakiesityksessä [10.2.2025/pykälä 46](#). Lausunnossaan kunnanhallitus mm. totesi, että maamme hallituksen tulee luopua 10 prosentin kategorisesta vähimmäisomistusvaatimuksesta kuntien omistamista yhtiöistä tai vähintäänkin säätää lakiin mahdollisuus poiketa vähimmäisomistuksesta. Jos laki astuu voimaan hallituksen esityksen mukaisesti niin tulee Tohmajärven organisoida ruoka- ja siivouspalveluiden järjestäminen joka tapauksessa uudelleen.

Polkka Oy:n toimitusjohtaja kertoi myös kouluruokaan liittyvistä muutoksista ja panostuksista tulevaisuuden osalta. Syksyllä 2025 uusille päättäjille ja koulun oppilaskunnalle ja mahdollisesti vanhempainyhdistyksille järjestetään info-tilaisuus koskien Polkan toimintaa. Tilaisuuden yhteydessä on mahdollista maistella Polkan valmistamia ruokia Tohmajärvellä.

Vaikka aloitteessa esitetään Polkan ruuan tuotantoon liittyvien muutosten vuoksi sitä, että kunta irtisanoisi kunnan ja Polkka Oy:n välisen sopimuksen niin kunnanhallitus ei pidä em. perustein sopimuksen purkamista tällä hetkellä tarkoituksenmukaisena. Sen sijaan kunnanhallitus näkee tärkeänä, että kunnan ja Polkan välistä vuoropuhelua pidetään aktiivisena palveluiden kehittämiseksi.

Asian valmistelija

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää selvityksen vastauksena aloitteeseen kunnanvaltuustolle. Samalla kunnanhallitus esittää, että valtuusto toteaisi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Vilho Mikkonen teki valtuustoaloitteen mukaisen muutosesityksen, että Tohmajärven kunta irtisanoo mahdollisimman pian voimassa olevan sopimuksen ruokapalveluista Polkan kanssa.

Vuokko Väistö kannatti Vilho Mikkosen esitystä.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa Vilho Mikkonen teki muutosesityksen, jota Vuokko Väistö kannatti, joten on suoritettava äänestys.

Äänestysesitys oli seuraava:

Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan päätösehdotusta, että kunnanhallitus esittää selvityksen vastauksena aloitteeseen kunnanvaltuustolle. Samalla kunnanhallitus esittää, että valtuusto toteaisi aloitteen loppuun käsitellyksi, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat valtuustoaloitteen mukaista muutosesitystä, että Tohmajärven kunta irtisanoo mahdollisimman pian voimassa olevan sopimuksen ruokapalveluista, äänestävät "ei".

Äänestys suoritetaan nimenhuudolla.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti äänestysesityksen.

Äänestyksen tulos:

Äänestyksessä annettiin 5 "jaa"-ääntä ja 2 "ei"-ääntä.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena 5 "jaa" ääntä, 2 "ei" ääntä, kunnanhallituksen hyväksyneen päätösehdotuksen, että kunnanhallitus päätti esittää selvityksen vastauksena aloitteeseen kunnanvaltuustolle. Samalla kunnanhallitus päätti esittää, että valtuusto toteaisi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Merkitään, että Vilho Mikkonen jätti päätökseen eriävän mielipiteen

Merkitään, että Vuokko Väistö jätti päätökseen eriävän mielipiteen.
